

Дело C-745/22**Резюме на преюдициалното запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване:**

2 декември 2022 г.

Запитваща юрисдикция:

Symvoulío tis Epikrateias (Държавен съвет, Гърция)

Дата на акта за преюдициално запитване:

8 ноември 2022 г.

Жалбоподател:

Míceos Food Safety BV

Отвeтник:

Eniaios Foreas Elegchou Trofimou (E.F.E.T.)

Предмет на главното производство

Искане за отмяна на акта на председателя на управителния съвет на Eniaios Foreas Elegchou Trofimou (Единен орган за контрол на храните), с който се отхвърля искането на дружеството жалбоподател за издаване на разрешение за пускане на гръцкия пазар на неговия продукт Listex™ P100 за употреба като спомагателно вещество при предназначени за консумация продукти от животински произход.

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

Преюдициалното запитване е отправено на основание член 267 ДФЕС, като се има предвид по-специално разпоредбата на член 3, параграф 2 от Регламент № 853/2004, за чието тълкуване има съмнение.

Преюдициални въпроси

1. Следва ли Регламент (ЕО) № 853/2004 да се тълкува в смисъл, че продукт като Listex™ P100 на дружеството жалбоподател, — който притежава характеристиките, описани в съответното становище на Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ) от 7.7.2016 г. и освен това, според жалбоподателя се прилага извън помещенията на кланиците през последните етапи на производствения процес и не е предназначен за премахване на повърхностното замърсяване на продуктите от животински произход, а за предотвратяване на замърсяването — попада в приложното поле на член 3, параграф 2 от него (и следователно за пускането му на европейския пазар се изисква предварително разрешение от Комисията съгласно член 11а от Регламента)?

При отрицателен отговор на първия въпрос:

2. Следва ли Регламент (ЕО) № 1333/2008 да се тълкува в смисъл, че посоченият по-горе продукт на жалбоподателя представлява добавка в храната или спомагателно вещество (член 3, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕО) № 1333/2008)?

Релевантни разпоредби на правото на Съюза и практика на Съда

Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 година за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 15, том 8, стр. 68).

Регламент (ЕО) № 852/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно хигиената на храните (ОВ L 139, 2004 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 44, стр. 173); член 1, параграф 1 и член 2, параграф 1, букви а) и е).

Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ L 139, 2004 г., стр. 55; Специално издание на български език, 2007 г., глава 3, том 56, стр. 71 и [поправки ОВ L 288, 2015 г., стр. 16 и L 282, 2019 г., стр. 35]), изменен с Регламент (ЕС) 2019/1243 на Европейския парламент и на Съвета от 20 юни 2019 г. (ОВ L 198, 2019 г., стр. 241): съображения 2, 9, 10, 11, 12, 14, 18, 27, 28 и 30, член 2, член 3, параграф 2 и член 11а, параграф 1.

Регламент (ЕО) № 2073/2005 на Комисията от 15 ноември 2005 година относно микробиологични критерии за храните (ОВ L 338, 2005 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 51, стр. 141).

Регламент (ЕО) № 1333/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 година относно добавките в храните (ОВ L 354, 2008 г., стр. 16): член 1, параграф 1, член 2, параграф 1, буква а), член 3, параграф 2, букви а) и б) и член 4, параграфи 1 и 2.

Решение на Съда от 28 януари 2010 г., Комисия/Франция (С-333/08, EU:C:2010:44).

Релевантни разпоредби на националното право

Кодекс за храните и напитките (Решение № 1100/87 на Висшия съвет по химия на Главната държавна химическа лаборатория, одобрено от министъра на финансите, Официален вестник В 788/31.12.1987 г.) и следващите изменения: член 2, параграф 3, букви l) и m), член 12 bis, параграф 5, член 29, параграф 3, член 36 bis, член 44, член 80 ter, член 83 и член 144, параграф 8).

Закон № 2741/1999, Единен орган за контрол на храните, други правила по въпроси от компетентността на Министерството на развитието и други разпоредби (Официален вестник А 199/28.9.1999 г.): член 1, параграфи 1, 2, 3 и 5.

Кратко представяне на фактите и производството

- 1 През 2015 г. дружеството жалбоподател иска от Европейската комисия да разреши неговия продукт Listex™ P100 като дезинфектант за намаляване на бактериите *Listeria* в храни от животински произход, предназначени за консумация.
- 2 Искането му е разгледано в съответствие с разпоредбите на Регламент 853/2004. На 7 юли 2016 г. Европейският орган за безопасност на храните (ЕОБХ) изготвя научно становище и подготвя съответния проект на регламент, който е предоставен за обсъждане. Накрая обаче с писмо от 19 февруари 2018 г. до жалбоподателя Комисията го уведомява, че не възнамерява да продължи разглеждането на искането му, тъй като не е налице необходимата политическа подкрепа.
- 3 На 26 февруари 2018 г. жалбоподателят отново заявява, че въпросният му продукт не е дезинфектант, а спомагателно вещество, което не попада в обхвата на Регламент № 853/2004.
- 4 С двете писма от 17 юни 2019 г. до жалбоподателя Комисията отново отхвърля искането на дружеството, като припомня, че по отношение на искането за разрешение за използване на неговия продукт като дезинфектант вече е уведомила жалбоподателя в предишно писмо, че няма да продължи разглеждането му, и като се има предвид, че дори въпросният продукт да

бъде класифициран като спомагателно вещество, което по принцип не попада в обхвата на Регламент 853/2004, разпоредбите на посочения регламент все пак се прилагат, доколкото въпросният продукт се използва за дезинфекция. Освен това Комисията подчертава, че Съдът на Европейския съюз има изключителната компетентност да тълкува този въпрос, който се отнася до правото на Съюза.

- 5 На 16 август 2019 г. дружеството жалбоподател подава пред Общия съд на Европейския съюз жалба и молба за налагане временни мерки срещу посочените по-горе писма на Комисията, с които според жалбоподателя Комисията не само отхвърля първоначалното му искане за разрешение за използване на продукта му като дезинфектант и направеното при условията на евентуалност искане за признаване като спомагателно вещество, което не е дезинфектант, но и забранява пускането му на пазара на Европейския съюз като спомагателно вещество при хранителни продукти, предназначени за консумация.
- 6 С определение на председателя на Общия съд на Европейския съюз от 26 септември 2019 г. (T-568/19 R, EU:T:2019:694) молбата за налагане на временни мерки е отхвърлена с мотива, че оспорваните писма не представляват решение със съдържанието, което жалбоподателят им приписва, и всъщност не забраняват пускането на пазара на неговия продукт. Същевременно в това определение се посочва възможността жалбоподателят да обжалва по съдебен ред съответните актове на органите на държавите членки (жалбоподателят се е позовал на причиняващи вреди актове на естонските и белгийските органи), като с това се предоставя възможност на националните юрисдикции да отправят преюдициален въпрос до Съда на Европейския съюз.
- 7 Впоследствие, на 8 ноември 2019 г., Комисията изпраща писмо до компетентните служби на държавите членки, в което се посочва, че по отношение на довода, че продуктът следва да се счита за спомагателно вещество, което е извън приложното поле на Регламент 853/2004, следва да се отбележи, че Listex™ P100 попада в обхвата на член 3, параграф 2 от посочения регламент, тъй като има за цел да намали замърсяването с бактерии *Listeria* на храните от животински произход, предназначени за консумация, и че следователно, дори да бъде класифициран като спомагателно вещество за дезинфекция, спрямо него все пак се прилага изискването за одобрение съгласно Регламент 853/2004. В този документ Комисията припомня също, че не е издадено разрешение за пускане на пазара на продукта в съответствие с член 3, параграф 2 от регламента с цел употреба при храни от животински произход, и посочва, че според нея държавите членки нямат възможност да разрешат продукта като спомагателно вещество при храни от животински произход.
- 8 Впоследствие, с молба от 27 април 2020 г. до заместник-министъра на здравеопазването — която с писмо от 21 май 2020 г. на Министерството на

развитието на селските райони и храните е препратена на Единния орган за контрол на храните поради неговата компетентност — дружеството жалбоподател иска да се разгледа дали неговият продукт Listex™ P100 може да бъде пуснат на гръцкия пазар за употреба като спомагателно вещество при храни от животински произход, предназначени за консумация, и ако отговорът е утвърдителен, да се издаде съответното разрешение, като твърди, че въпросният продукт вече е признат за употреба като спомагателно вещество в други държави (САЩ, Канада, Австралия, Швейцария, Израел).

- 9 В отговор на тази молба е приет актът на председателя на управителния съвет на Единния орган за контрол на храните от 24 юни 2020 г., т.е. обжалваният в главното производство акт, с който се отхвърля посочената молба за признаване на разглеждания продукт като спомагателно вещество, като се посочва, че той е дезинфектант и следователно е необходимо предварително одобрение от Комисията. В този акт се посочват и причините, поради които според компетентния орган не е допустимо да се разреши използването на продукта като спомагателно вещество (липса на съответна правна уредба, резерви, произтичащи от горепосоченото становище на ЕОБХ относно класификацията на продукта като добавка в храните или спомагателно вещество и възможността за неговата ефективна и безопасна употреба), като се изразяват някои резерви по отношение на възможността органът да приеме становище по въпроса за естеството на въпросния продукт, докато Съдът не се произнесе окончателно по този въпрос.
- 10 В резултат на гореизложеното на 28 септември 2020 г. жалбоподателят подава жалба до запитващата юрисдикция Symvoulío tis Epikrateias (Държавен съвет) за отмяна на посочения акт.
- 11 По-специално жалбоподателят твърди, че неговият продукт не попада в приложното поле на член 3, параграф 2 от Регламент № 853/2004 поради следните причини. На първо място, тази разпоредба се отнася само до дезинфекцията на продукти от животински произход, която се извършва в кланиците — условие, което не е изпълнено в случая с Listex™ P100. На второ място, неговият продукт е предназначен за използване в последните етапи на производствения процес, дори след термичната обработка на хранителните продукти, т.е. когато те вече са дезинфекцирани и са готови за рязане и опаковане. На трето място, неговият продукт не е предназначен за „отстраняване на повърхностно замърсяване от продуктите от животински произход“ по смисъла на тази разпоредба, а предполага, че продуктите, върху които се прилага, не са замърсени, тъй като е предназначен да предотврати замърсяването, в случай че до продажбата и консумацията на хранителния продукт, по време на периода на съхранение, бактериите *listeria* надвишат допустимите граници. В подкрепа на твърденията си жалбоподателят се позовава на Регламент № 2073/2005 относно микробиологичните критерии за храните.

- 12 Междувременно, в резултат на подадена от дружеството жалбоподател молба за отмяна в главното производство, Общият съд на Европейския съюз постановява определение от 18 декември 2020 г. (T-568/19, EU:T:2020:647), в което приема, че обжалваните писма на Комисията, от една страна, не представляват актове, подлежащи на обжалване, и от друга страна, не съдържат решение за забрана на пускането на продукта на пазара на Европейския съюз, както неправилно е приел жалбоподателят. В това определение по главната жалба, както и в предходното определение по молбата за налагане на временни мерки, се отбелязва, че жалбоподателят не е лишен от правото на съдебна защита, тъй като може да подаде жалба срещу съответните актове на органите на държавите членки пред националните юрисдикции, като с това им се предоставя възможност да отправят преюдициален въпрос до Съда.
- 13 Освен това, с писмо от 7 февруари 2022 г. председателят на Единния орган за контрол на храните излага пред запитващата юрисдикция причините, поради които според този орган не е възможно продуктът да бъде класифициран като спомагателно вещество, което се използва за цел, различна от дезинфекция. Тези причини са следните: жалбоподателят не е представил релевантни данни, констатациите на ЕОБХ сочат, че определенията в Регламент 1333/2008 условия не са изпълнени, продуктът може да се използва и като добавка в храните и неговата безопасност и ефикасност са поставени под въпрос.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 14 Най-напред запитващата юрисдикция отбелязва, че мотивите на обжалвания акт, с който се приема, че разглежданият продукт, за който се иска разрешение за пускане на пазара, е дезинфектант или във всеки случай се използва за дезинфекция и следователно попада в приложното поле на Регламент № 853/2004, са *prima facie* законосъобразни и достатъчни, доколкото се подкрепят от доказателствата по преписката в главното производство и се основават на член 3, параграф 2 и член 11а от този регламент.
- 15 С оглед на гореизложеното запитващата юрисдикция счита, че изтъкнатите от дружеството жалбоподател доводи за противното трябва да бъдат отхвърлени поради следните мотиви.
- 16 На първо място, що се отнася до твърдението на дружеството жалбоподател, че неговият продукт не попада в приложното поле на член 3, параграф 2 от Регламент № 853/2004, запитващата юрисдикция счита, че тази разпоредба, с оглед на преследваната с Регламент № 853/2004 цел за защита на потребителите по отношение на безопасността на храните, както е видно от съображение 9 от този регламент, се отнася и до дезинфекцията на продукти от животински произход във всички видове обекти (както е видно от

съображение 18), а следователно и извън помещенията на кланиците, независимо от етапа на производствения процес.

- 17 На второ място, дори и да се приеме за вярно твърдението на дружеството жалбоподател, че неговият оспорван продукт не е предназначен за отстраняване на повърхностно замърсяване от продукти от животински произход, а за предотвратяване на замърсяването, то не е релевантно в главното производство, тъй като и в този случай става въпрос за „отстраняване на повърхностно замърсяване от продуктите от животински произход“ по смисъла на член 3, параграф 2 от Регламент № 853/2004.
- 18 Запитващата юрисдикция обаче подчертава, че тъй като възникват съмнения относно тълкуването на значението на член 3, параграф 2 от Регламент № 853/2004, както и предвид обстоятелството, че решението, прието в главното производство, няма да подлежи на обжалване съгласно националното право, е необходимо да се поставят на Съда съответните преюдициални въпроси.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ